

# Wyniki egzaminacyjne w szkołach gminy Łowicz

Raport przygotowała

Ewa Stożek

**wersja robocza**

Łódź, 2010

## Spis treści

|                                                                                       |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Wstęp .....                                                                           | 3  |
| Średnie wyniki egzaminacyjne w latach 2002-2010. Szkoły podstawowe gminy Łowicz ..... | 4  |
| Średnie wyniki egzaminacyjne w latach 2002-2010. Gimnazjum w Popowie.....             | 7  |
| Trzyletnie i jednoroczne wskaźniki EWD dla gimnazjum w Popowie.....                   | 9  |
| Wskaźniki EWD 2010 dla gimnazjum w Popowie.....                                       | 11 |
| Podsumowanie .....                                                                    | 17 |

## Wstęp

Wyniki egzaminów zewnętrznych powszechnie wykorzystuje się do oceny pracy szkoły. Nie można jednak przywiązywać do nich nadmiernej wagi, w szczególności w przypadku małych, wiejskich szkół. Wyniki należy obserwować w czasie, badać uwarunkowania osiągnięć szkolnych uczniów, śledzić losy absolwentów. Na poziomie gimnazjum do analiz można stosować także wyniki z wcześniejszego etapu kształcenia, co daje perspektywę efektywności nauczania (rozumianej jako wykorzystanie posiadanych zasobów na wejściu).

Niniejszy raport opiera się na analizach statystycznych, wykorzystujących wyniki egzaminów zewnętrznych. Takie podejście opisuje funkcjonowanie szkoły w rzeczywistości egzaminacyjnej i pozwala określić jej pozycję na tle całego kraju, natomiast należy mieć świadomość, że opis ten nie jest wyczerpujący, nie obejmuje bowiem wielu obszarów pracy szkoły.

W oparciu o wyniki egzaminów zewnętrznych można wnioskować z jednej strony **o poziomie osiągnięć uczniów**, a z drugiej, poprzez porównanie wyników kolejnych etapów kształcenia, **o efektywności nauczania w zakresie sprawdzanym przez egzamin zewnętrzny**. Tę drugą perspektywę daje edukacyjna wartość dodana (EWD) – statystyczna metoda, uwzględniająca wyniki na wejściu. Model opracowany dla polskich gimnazjów uwzględnia wyniki sprawdzianu po szóstej klasie oraz zmienne kontrolne, takie jak płeć i dysleksja. Po przeprowadzonym egzaminie gimnazjalnym w danym roku, na podstawie scalonych danych sprawdzian-egzamin gimnazjalny konstruuje się krzywą przewidywanego wyniku. Krzywa jest tak konstruowana, że EWD dla wszystkich uczniów w kraju jest równe 0. Interpretacyjnie oznacza to, że przeciętnie pracująca szkoła ma EWD bliskie 0. Szkoła która uzyskuje dodatnią EWD pracuje ponadprzeciętnie (w porównaniu ze szkołą o podobnym składzie uczniowskim na wejściu), szkoła która uzyskuje ujemną EWD pracuje niżej przeciętnej. Jednoroczny wskaźnik EWD jest komunikowany w postaci liczby wraz z 95% przedziałem ufności.

Dla oceny efektywności szkoły będą korzystać zarówno z jednorocznych, jak i trzyletnich wskaźników EWD.

W gminie Łowicz funkcjonuje jedno gimnazjum:

Gimnazjum w Popowie

oraz siedem szkół podstawowych:

Szkoła Podstawowa w Popowie,  
Szkoła Podstawowa w Niedźwiadzie,  
Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Wrześna w Dąbkowicach,  
Szkoła Podstawowa w Wygodzie,  
Szkoła Podstawowa w Jamnie,  
Szkoła Podstawowa w Zielkowicach,  
Szkoła Podstawowa im. Adama z Bochenia w Bocheniu.

## Średnie wyniki egzaminacyjne w latach 2002-2010.

### Szkoły podstawowe gminy Łowicz

W 2010 roku do sprawdzianu w VI klasie szkoły podstawowej w gminie Łowicz przystąpiło 88 uczniów, w 7 szkołach podstawowych. Są to małe szkoły wiejskie, w każdej szkole do sprawdzianu przystąpili uczniowie jednej klasy – od 7 do 16 osób. Należy zauważyć, że w przypadku tak małej ilości wyników wszelkie statystyki, w tym również średnia są bardzo podatne na wyniki odstające (bardzo niskie lub bardzo wysokie). Zatem należy z dużą ostrożnością podchodzić do średnich wyników.

Trzy szkoły uzyskały wyniki powyżej średniej powiatowej, cztery – poniżej. Najlepsze wyniki osiągnęli uczniowie szkoły podstawowej w Popowie – we wszystkich pięciu badanych sprawdzianach umiejętności ich średnie wyniki są wyższe od średniej powiatowej (tabela 1.). W krajowej skali staninowej dla średnich wyników szkół wyniki tej szkoły uplasowały się w przedziale „bardzo wysokie”. Najniższe średnie wyniki uzyskali uczniowie szkoły podstawowej w Dąbkowicach oraz szkoły podstawowej w Wygodzie – w krajowej skali staninowej są to wyniki „niskie”. Szkoły w Jamnie i Zielkowicach uplasowały się w stanie „wyżej średnim”, natomiast szkoły w Niedźwiadzie oraz Bocheniu w stanie „średnim”.

Szczegółowe zestawienie średnich wyników szkół podstawowych zawiera tabela 1.

| Szkoła podstawowa | Liczba uczniów | Czytanie | Pisanie | Rozumowanie | Korzystanie z informacji | Wykorzystanie wiedzy w praktyce | Wynik ogólny |
|-------------------|----------------|----------|---------|-------------|--------------------------|---------------------------------|--------------|
| Popów             | 14             | 7,86     | 5,79    | 6,00        | 3,21                     | 5,14                            | 28,00        |
| Niedźwiada        | 16             | 7,63     | 4,94    | 5,19        | 2,31                     | 4,06                            | 24,13        |
| Dąbkowice         | 16             | 7,06     | 4,56    | 4,94        | 2,19                     | 3,25                            | 22,00        |
| Wygoda            | 7              | 7,57     | 3,43    | 5,00        | 2,29                     | 4,29                            | 22,57        |
| Jamno             | 15             | 7,33     | 3,93    | 6,27        | 2,40                     | 5,73                            | 25,67        |
| Zielkowice        | 13             | 7,54     | 5,23    | 5,31        | 3,23                     | 4,85                            | 26,15        |
| Bocheń            | 7              | 6,71     | 3,43    | 5,71        | 2,00                     | 5,14                            | 23,00        |
| <i>gmina</i>      | 88             | 7,42     | 4,64    | 5,50        | 2,56                     | 4,59                            | 24,70        |
| <i>powiat</i>     | 936            | 7,40     | 4,79    | 5,34        | 2,43                     | 4,52                            | 24,48        |

Tabela 1. Średnie wyniki szkół podstawowych na tle gminy i powiatu

Tabele 2-8 przedstawiają wyniki szkół podstawowych za lata 2002-2010, czyli od początku historii egzaminów zewnętrznych. Zestawienia te pokazują dużą niestabilność wyników między latami. Może to być wynikiem wahań związanych z małą liczebnością uczniów przystępujących do sprawdzianu, ale równie dobrze może odzwierciedlać różną efektywność w pracy z poszczególnymi rocznikami. Szukać odpowiedzi na to pytanie należy w samych szkołach i sposobie ich funkcjonowania.

Najbardziej stabilne i wysokie wyniki uzyskuje szkoła podstawowa w Popowie. Szkoły w Niedźwiadzie, Wygodzie i Jamnie odnotowały duży spadek wyników w porównaniu z 2009 rokiem (o kilka przedziałów staninowych).

| Popów            | 2002        | 2003        | 2004        | 2005        | 2006        | 2007        | 2008        | 2009        | 2010      |
|------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-----------|
| 9. najwyższy     | 34,7 – 39,5 | 32,9 – 39,0 | 31,3 – 39,5 | 33,9 – 39,2 | 31,4 – 39,0 | 31,8 – 39,5 | 31,0 – 38,0 | 27,8 – 35,7 | 30,0–37,7 |
| 8. bardzo wysoki | 32,9 – 34,6 | 31,4 – 32,8 | 29,0 – 31,2 | 32,4 – 33,8 | 29,1 – 31,3 | 29,8 – 31,7 | 29,1 – 30,9 | 25,7 – 27,7 | 27,9–29,9 |
| 7. wysoki        | 31,4 – 32,8 | 30,2 – 31,3 | 27,3 – 28,9 | 31,1 – 32,3 | 27,4 – 29,0 | 28,3 – 29,7 | 27,6 – 29,0 | 24,2 – 25,6 | 26,3–27,8 |
| 6. wyżej średni  | 30,1 – 31,3 | 29,0 – 30,1 | 25,8 – 27,2 | 29,8 – 31,0 | 25,8 – 27,3 | 26,9 – 28,2 | 26,2 – 27,5 | 22,8 – 24,1 | 24,9–26,2 |
| 5. średni        | 28,8 – 30,0 | 27,7 – 28,9 | 24,4 – 25,7 | 28,5 – 29,7 | 24,2 – 25,7 | 25,5 – 26,8 | 24,8 – 26,1 | 21,4 – 22,7 | 23,3–24,8 |
| 4. niżej średni  | 27,5 – 28,7 | 26,4 – 27,6 | 23,0 – 24,3 | 27,1 – 28,4 | 22,7 – 24,1 | 24,2 – 25,4 | 23,4 – 24,7 | 20,1 – 21,3 | 21,9–23,2 |
| 3. niski         | 26,1 – 27,4 | 25,0 – 26,3 | 21,5 – 22,9 | 25,7 – 27,0 | 21,0 – 22,6 | 22,7 – 24,1 | 22,0 – 23,3 | 18,8 – 20,0 | 20,4–21,8 |
| 2.b.niski        | 24,3 – 26,0 | 23,2 – 24,9 | 19,7 – 21,4 | 23,8 – 25,6 | 19,2 – 20,9 | 20,9 – 22,6 | 20,1 – 21,9 | 17,1 – 18,7 | 18,6–20,3 |
| 1.najniższy      | 7,5 – 24,2  | 7,7 – 23,1  | 2,0 – 19,6  | 11,0 – 23,7 | 4,0 – 19,1  | 7,2 – 20,8  | 5,2 – 20,0  | 7,9 – 17,0  | 7,6–18,5  |

| Niedźwiada       | 2002        | 2003        | 2004        | 2005        | 2006        | 2007        | 2008        | 2009        | 2010      |
|------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-----------|
| 9. najwyższy     | 34,7 – 39,5 | 32,9 – 39,0 | 31,3 – 39,5 | 33,9 – 39,2 | 31,4 – 39,0 | 31,8 – 39,5 | 31,0 – 38,0 | 27,8 – 35,7 | 30,0–37,7 |
| 8. bardzo wysoki | 32,9 – 34,6 | 31,4 – 32,8 | 29,0 – 31,2 | 32,4 – 33,8 | 29,1 – 31,3 | 29,8 – 31,7 | 29,1 – 30,9 | 25,7 – 27,7 | 27,9–29,9 |
| 7. wysoki        | 31,4 – 32,8 | 30,2 – 31,3 | 27,3 – 28,9 | 31,1 – 32,3 | 27,4 – 29,0 | 28,3 – 29,7 | 27,6 – 29,0 | 24,2 – 25,6 | 26,3–27,8 |
| 6. wyżej średni  | 30,1 – 31,3 | 29,0 – 30,1 | 25,8 – 27,2 | 29,8 – 31,0 | 25,8 – 27,3 | 26,9 – 28,2 | 26,2 – 27,5 | 22,8 – 24,1 | 24,9–26,2 |
| 5. średni        | 28,8 – 30,0 | 27,7 – 28,9 | 24,4 – 25,7 | 28,5 – 29,7 | 24,2 – 25,7 | 25,5 – 26,8 | 24,8 – 26,1 | 21,4 – 22,7 | 23,3–24,8 |
| 4. niżej średni  | 27,5 – 28,7 | 26,4 – 27,6 | 23,0 – 24,3 | 27,1 – 28,4 | 22,7 – 24,1 | 24,2 – 25,4 | 23,4 – 24,7 | 20,1 – 21,3 | 21,9–23,2 |
| 3. niski         | 26,1 – 27,4 | 25,0 – 26,3 | 21,5 – 22,9 | 25,7 – 27,0 | 21,0 – 22,6 | 22,7 – 24,1 | 22,0 – 23,3 | 18,8 – 20,0 | 20,4–21,8 |
| 2.b.niski        | 24,3 – 26,0 | 23,2 – 24,9 | 19,7 – 21,4 | 23,8 – 25,6 | 19,2 – 20,9 | 20,9 – 22,6 | 20,1 – 21,9 | 17,1 – 18,7 | 18,6–20,3 |
| 1.najniższy      | 7,5 – 24,2  | 7,7 – 23,1  | 2,0 – 19,6  | 11,0 – 23,7 | 4,0 – 19,1  | 7,2 – 20,8  | 5,2 – 20,0  | 7,9 – 17,0  | 7,6–18,5  |

| Dąbkowice        | 2002        | 2003        | 2004        | 2005        | 2006        | 2007        | 2008        | 2009        | 2010      |
|------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-----------|
| 9. najwyższy     | 34,7 – 39,5 | 32,9 – 39,0 | 31,3 – 39,5 | 33,9 – 39,2 | 31,4 – 39,0 | 31,8 – 39,5 | 31,0 – 38,0 | 27,8 – 35,7 | 30,0–37,7 |
| 8. bardzo wysoki | 32,9 – 34,6 | 31,4 – 32,8 | 29,0 – 31,2 | 32,4 – 33,8 | 29,1 – 31,3 | 29,8 – 31,7 | 29,1 – 30,9 | 25,7 – 27,7 | 27,9–29,9 |
| 7. wysoki        | 31,4 – 32,8 | 30,2 – 31,3 | 27,3 – 28,9 | 31,1 – 32,3 | 27,4 – 29,0 | 28,3 – 29,7 | 27,6 – 29,0 | 24,2 – 25,6 | 26,3–27,8 |
| 6. wyżej średni  | 30,1 – 31,3 | 29,0 – 30,1 | 25,8 – 27,2 | 29,8 – 31,0 | 25,8 – 27,3 | 26,9 – 28,2 | 26,2 – 27,5 | 22,8 – 24,1 | 24,9–26,2 |
| 5. średni        | 28,8 – 30,0 | 27,7 – 28,9 | 24,4 – 25,7 | 28,5 – 29,7 | 24,2 – 25,7 | 25,5 – 26,8 | 24,8 – 26,1 | 21,4 – 22,7 | 23,3–24,8 |
| 4. niżej średni  | 27,5 – 28,7 | 26,4 – 27,6 | 23,0 – 24,3 | 27,1 – 28,4 | 22,7 – 24,1 | 24,2 – 25,4 | 23,4 – 24,7 | 20,1 – 21,3 | 21,9–23,2 |
| 3. niski         | 26,1 – 27,4 | 25,0 – 26,3 | 21,5 – 22,9 | 25,7 – 27,0 | 21,0 – 22,6 | 22,7 – 24,1 | 22,0 – 23,3 | 18,8 – 20,0 | 20,4–21,8 |
| 2.b.niski        | 24,3 – 26,0 | 23,2 – 24,9 | 19,7 – 21,4 | 23,8 – 25,6 | 19,2 – 20,9 | 20,9 – 22,6 | 20,1 – 21,9 | 17,1 – 18,7 | 18,6–20,3 |
| 1.najniższy      | 7,5 – 24,2  | 7,7 – 23,1  | 2,0 – 19,6  | 11,0 – 23,7 | 4,0 – 19,1  | 7,2 – 20,8  | 5,2 – 20,0  | 7,9 – 17,0  | 7,6–18,5  |

| Wygoda           | 2002        | 2003        | 2004        | 2005        | 2006        | 2007        | 2008        | 2009        | 2010      |
|------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-----------|
| 9. najwyższy     | 34,7 – 39,5 | 32,9 – 39,0 | 31,3 – 39,5 | 33,9 – 39,2 | 31,4 – 39,0 | 31,8 – 39,5 | 31,0 – 38,0 | 27,8 – 35,7 | 30,0–37,7 |
| 8. bardzo wysoki | 32,9 – 34,6 | 31,4 – 32,8 | 29,0 – 31,2 | 32,4 – 33,8 | 29,1 – 31,3 | 29,8 – 31,7 | 29,1 – 30,9 | 25,7 – 27,7 | 27,9–29,9 |
| 7. wysoki        | 31,4 – 32,8 | 30,2 – 31,3 | 27,3 – 28,9 | 31,1 – 32,3 | 27,4 – 29,0 | 28,3 – 29,7 | 27,6 – 29,0 | 24,2 – 25,6 | 26,3–27,8 |
| 6. wyżej średni  | 30,1 – 31,3 | 29,0 – 30,1 | 25,8 – 27,2 | 29,8 – 31,0 | 25,8 – 27,3 | 26,9 – 28,2 | 26,2 – 27,5 | 22,8 – 24,1 | 24,9–26,2 |
| 5. średni        | 28,8 – 30,0 | 27,7 – 28,9 | 24,4 – 25,7 | 28,5 – 29,7 | 24,2 – 25,7 | 25,5 – 26,8 | 24,8 – 26,1 | 21,4 – 22,7 | 23,3–24,8 |
| 4. niżej średni  | 27,5 – 28,7 | 26,4 – 27,6 | 23,0 – 24,3 | 27,1 – 28,4 | 22,7 – 24,1 | 24,2 – 25,4 | 23,4 – 24,7 | 20,1 – 21,3 | 21,9–23,2 |
| 3. niski         | 26,1 – 27,4 | 25,0 – 26,3 | 21,5 – 22,9 | 25,7 – 27,0 | 21,0 – 22,6 | 22,7 – 24,1 | 22,0 – 23,3 | 18,8 – 20,0 | 20,4–21,8 |
| 2.b.niski        | 24,3 – 26,0 | 23,2 – 24,9 | 19,7 – 21,4 | 23,8 – 25,6 | 19,2 – 20,9 | 20,9 – 22,6 | 20,1 – 21,9 | 17,1 – 18,7 | 18,6–20,3 |
| 1.najniższy      | 7,5 – 24,2  | 7,7 – 23,1  | 2,0 – 19,6  | 11,0 – 23,7 | 4,0 – 19,1  | 7,2 – 20,8  | 5,2 – 20,0  | 7,9 – 17,0  | 7,6–18,5  |

| Jamno            | 2002        | 2003        | 2004        | 2005        | 2006        | 2007        | 2008        | 2009        | 2010      |
|------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-----------|
| 9. najwyższy     | 34,7 – 39,5 | 32,9 – 39,0 | 31,3 – 39,5 | 33,9 – 39,2 | 31,4 – 39,0 | 31,8 – 39,5 | 31,0 – 38,0 | 27,8 – 35,7 | 30,0–37,7 |
| 8. bardzo wysoki | 32,9 – 34,6 | 31,4 – 32,8 | 29,0 – 31,2 | 32,4 – 33,8 | 29,1 – 31,3 | 29,8 – 31,7 | 29,1 – 30,9 | 25,7 – 27,7 | 27,9–29,9 |
| 7. wysoki        | 31,4 – 32,8 | 30,2 – 31,3 | 27,3 – 28,9 | 31,1 – 32,3 | 27,4 – 29,0 | 28,3 – 29,7 | 27,6 – 29,0 | 24,2 – 25,6 | 26,3–27,8 |
| 6. wyżej średni  | 30,1 – 31,3 | 29,0 – 30,1 | 25,8 – 27,2 | 29,8 – 31,0 | 25,8 – 27,3 | 26,9 – 28,2 | 26,2 – 27,5 | 22,8 – 24,1 | 24,9–26,2 |
| 5. średni        | 28,8 – 30,0 | 27,7 – 28,9 | 24,4 – 25,7 | 28,5 – 29,7 | 24,2 – 25,7 | 25,5 – 26,8 | 24,8 – 26,1 | 21,4 – 22,7 | 23,3–24,8 |
| 4. niżej średni  | 27,5 – 28,7 | 26,4 – 27,6 | 23,0 – 24,3 | 27,1 – 28,4 | 22,7 – 24,1 | 24,2 – 25,4 | 23,4 – 24,7 | 20,1 – 21,3 | 21,9–23,2 |
| 3. niski         | 26,1 – 27,4 | 25,0 – 26,3 | 21,5 – 22,9 | 25,7 – 27,0 | 21,0 – 22,6 | 22,7 – 24,1 | 22,0 – 23,3 | 18,8 – 20,0 | 20,4–21,8 |
| 2.b.niski        | 24,3 – 26,0 | 23,2 – 24,9 | 19,7 – 21,4 | 23,8 – 25,6 | 19,2 – 20,9 | 20,9 – 22,6 | 20,1 – 21,9 | 17,1 – 18,7 | 18,6–20,3 |
| 1.najniższy      | 7,5 – 24,2  | 7,7 – 23,1  | 2,0 – 19,6  | 11,0 – 23,7 | 4,0 – 19,1  | 7,2 – 20,8  | 5,2 – 20,0  | 7,9 – 17,0  | 7,6–18,5  |

| Zielkowice       | 2002        | 2003        | 2004        | 2005        | 2006        | 2007        | 2008        | 2009        | 2010      |
|------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-----------|
| 9. najwyższy     | 34,7 – 39,5 | 32,9 – 39,0 | 31,3 – 39,5 | 33,9 – 39,2 | 31,4 – 39,0 | 31,8 – 39,5 | 31,0 – 38,0 | 27,8 – 35,7 | 30,0–37,7 |
| 8. bardzo wysoki | 32,9 – 34,6 | 31,4 – 32,8 | 29,0 – 31,2 | 32,4 – 33,8 | 29,1 – 31,3 | 29,8 – 31,7 | 29,1 – 30,9 | 25,7 – 27,7 | 27,9–29,9 |
| 7. wysoki        | 31,4 – 32,8 | 30,2 – 31,3 | 27,3 – 28,9 | 31,1 – 32,3 | 27,4 – 29,0 | 28,3 – 29,7 | 27,6 – 29,0 | 24,2 – 25,6 | 26,3–27,8 |
| 6. wyżej średni  | 30,1 – 31,3 | 29,0 – 30,1 | 25,8 – 27,2 | 29,8 – 31,0 | 25,8 – 27,3 | 26,9 – 28,2 | 26,2 – 27,5 | 22,8 – 24,1 | 24,9–26,2 |
| 5. średni        | 28,8 – 30,0 | 27,7 – 28,9 | 24,4 – 25,7 | 28,5 – 29,7 | 24,2 – 25,7 | 25,5 – 26,8 | 24,8 – 26,1 | 21,4 – 22,7 | 23,3–24,8 |
| 4. niżej średni  | 27,5 – 28,7 | 26,4 – 27,6 | 23,0 – 24,3 | 27,1 – 28,4 | 22,7 – 24,1 | 24,2 – 25,4 | 23,4 – 24,7 | 20,1 – 21,3 | 21,9–23,2 |
| 3. niski         | 26,1 – 27,4 | 25,0 – 26,3 | 21,5 – 22,9 | 25,7 – 27,0 | 21,0 – 22,6 | 22,7 – 24,1 | 22,0 – 23,3 | 18,8 – 20,0 | 20,4–21,8 |
| 2.b.niski        | 24,3 – 26,0 | 23,2 – 24,9 | 19,7 – 21,4 | 23,8 – 25,6 | 19,2 – 20,9 | 20,9 – 22,6 | 20,1 – 21,9 | 17,1 – 18,7 | 18,6–20,3 |
| 1.najniższy      | 7,5 – 24,2  | 7,7 – 23,1  | 2,0 – 19,6  | 11,0 – 23,7 | 4,0 – 19,1  | 7,2 – 20,8  | 5,2 – 20,0  | 7,9 – 17,0  | 7,6–18,5  |

| Bocheń           | 2002        | 2003        | 2004        | 2005        | 2006        | 2007        | 2008        | 2009        | 2010      |
|------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-----------|
| 9. najwyższy     | 34,7 – 39,5 | 32,9 – 39,0 | 31,3 – 39,5 | 33,9 – 39,2 | 31,4 – 39,0 | 31,8 – 39,5 | 31,0 – 38,0 | 27,8 – 35,7 | 30,0–37,7 |
| 8. bardzo wysoki | 32,9 – 34,6 | 31,4 – 32,8 | 29,0 – 31,2 | 32,4 – 33,8 | 29,1 – 31,3 | 29,8 – 31,7 | 29,1 – 30,9 | 25,7 – 27,7 | 27,9–29,9 |
| 7. wysoki        | 31,4 – 32,8 | 30,2 – 31,3 | 27,3 – 28,9 | 31,1 – 32,3 | 27,4 – 29,0 | 28,3 – 29,7 | 27,6 – 29,0 | 24,2 – 25,6 | 26,3–27,8 |
| 6. wyżej średni  | 30,1 – 31,3 | 29,0 – 30,1 | 25,8 – 27,2 | 29,8 – 31,0 | 25,8 – 27,3 | 26,9 – 28,2 | 26,2 – 27,5 | 22,8 – 24,1 | 24,9–26,2 |
| 5. średni        | 28,8 – 30,0 | 27,7 – 28,9 | 24,4 – 25,7 | 28,5 – 29,7 | 24,2 – 25,7 | 25,5 – 26,8 | 24,8 – 26,1 | 21,4 – 22,7 | 23,3–24,8 |
| 4. niżej średni  | 27,5 – 28,7 | 26,4 – 27,6 | 23,0 – 24,3 | 27,1 – 28,4 | 22,7 – 24,1 | 24,2 – 25,4 | 23,4 – 24,7 | 20,1 – 21,3 | 21,9–23,2 |
| 3. niski         | 26,1 – 27,4 | 25,0 – 26,3 | 21,5 – 22,9 | 25,7 – 27,0 | 21,0 – 22,6 | 22,7 – 24,1 | 22,0 – 23,3 | 18,8 – 20,0 | 20,4–21,8 |
| 2.b.niski        | 24,3 – 26,0 | 23,2 – 24,9 | 19,7 – 21,4 | 23,8 – 25,6 | 19,2 – 20,9 | 20,9 – 22,6 | 20,1 – 21,9 | 17,1 – 18,7 | 18,6–20,3 |
| 1.najniższy      | 7,5 – 24,2  | 7,7 – 23,1  | 2,0 – 19,6  | 11,0 – 23,7 | 4,0 – 19,1  | 7,2 – 20,8  | 5,2 – 20,0  | 7,9 – 17,0  | 7,6–18,5  |

Tabele 2-8. Wyniki szkół podstawowych gminy Łowicz w krajowej skali stanikowej w latach 2002-2010

Wzrost wyników w porównaniu do roku 2009 odnotowały tylko szkoły w Popowie i Zielkowicach.

Ponieważ nie istnieją metody oceny efektywności pracy szkół podstawowych analogiczne do metody edukacyjnej wartość , opracowanej dla gimnazjum, do oceny pracy szkół podstawowych wrócimy jeszcze podczas analizy wyników egzaminu gimnazjalnego w Popowie.

## Średnie wyniki egzaminacyjne w latach 2002-2010. Gimnazjum w Popowie

Gimnazjum w Popowie jest jedynym gimnazjum w gminie Łowicz. Uczęszczają do niego absolwenci siedmiu gminnych szkół podstawowych oraz absolwenci ze szkoły podstawowej w Łaguszewie (gmina Południowy Kocierzew). Do egzaminu przystępuje co roku ponad 100 uczniów z pięciu klas.

Tabela 9. zawiera zestawienie średnich wyników trzecioklasistów na egzaminie gimnazjalnym w 2010 roku. W obu częściach egzaminu wyniki uczniów gimnazjum w Popowie są niższe niż w powiecie łowickim, ale w części humanistycznej niższe niż średnia wojewódzka, a w części matematyczno-przyrodniczej wyższa od średniego wyniku w województwie łódzkim.

|                       | Obszary standardów egzaminacyjnych |        | Wynik ogólny | Obszary standardów egzaminacyjnych |        |        |       | Wynik ogólny |
|-----------------------|------------------------------------|--------|--------------|------------------------------------|--------|--------|-------|--------------|
|                       | I.                                 | II.    |              | I.                                 | II.    | III.   | IV.   |              |
|                       | 25 pkt                             | 25 pkt |              | 15 pkt.                            | 12 pkt | 15 pkt | 8 pkt |              |
| gmina Łowicz/ g.Popów | 17,57                              | 11,58  | 29,15        | 7,22                               | 9,01   | 6,60   | 2,72  | 25,55        |
| powiat łowicki        | 18,34                              | 12,13  | 30,47        | 7,24                               | 8,85   | 6,74   | 3,16  | 26,00        |
| <b>woj. łódzkie</b>   | 18,19                              | 11,50  | 29,69        | 6,38                               | 8,56   | 6,29   | 2,78  | 24,01        |

Tabela 9. Porównanie wyników Gimnazjum w Popowie z wynikami w powiecie i województwie.

W 2010 roku gimnazjum w Popowie uzyskało najniższy wynik od początku egzaminów zewnętrznych: w części humanistycznej wynik plasuje gimnazjum w krajowej skali staninowej w przedziale „niżej średni”. W poprzednich latach wyniki były stabilne, najczęściej plasujące szkołę w staninach „średnim” i „wyżej średnim”.

| Gimnazjum Popów | 2002      | 2003      | 2004      | 2005      | 2006      | 2007      | 2008      | 2009      | 2010       |
|-----------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|------------|
| 9. najwyższy    | 37,3-47,8 | 39,1-46,7 | 35,3-48,0 | 40,5-46,8 | 38,3-45,7 | 40,0-48,0 | 39,3-46,8 | 39,3-45,3 | 37,4- 44,2 |
| 8. b. wysoki    | 34,4-37,2 | 36,1-39,0 | 31,6-35,2 | 37,3-40,4 | 35,4-38,2 | 36,0-39,9 | 35,4-39,2 | 35,9-39,2 | 34,4- 37,3 |
| 7. wysoki       | 32,4-34,3 | 34,1-36,0 | 29,2-31,5 | 35,2-37,2 | 33,4-35,3 | 33,8-35,9 | 33,2-35,3 | 33,7-35,8 | 32,4- 34,3 |
| 6. wyżej średni | 30,6-32,3 | 32,4-34,0 | 27,4-29,1 | 33,6-35,1 | 31,8-33,3 | 32,0-33,7 | 31,4-33,1 | 32,2-33,6 | 30,7- 32,3 |
| 5. średni       | 29,0-30,5 | 30,8-32,3 | 25,6-27,3 | 32,1-33,5 | 30,3-31,7 | 30,2-31,9 | 29,6-31,3 | 30,7-32,1 | 29,3- 30,6 |
| 4. niżej średni | 27,4-28,9 | 29,2-30,7 | 24,0-25,5 | 30,6-32,0 | 28,8-30,2 | 28,5-30,1 | 27,7-29,5 | 29,2-30,6 | 27,8- 29,2 |
| 3. niski        | 25,7-27,3 | 27,5-29,1 | 22,2-23,9 | 28,8-30,5 | 26,9-28,7 | 26,5-28,4 | 25,3-27,6 | 27,3-29,1 | 25,9- 27,7 |
| 2. b. niski     | 22,9-25,6 | 24,2-27,4 | 19,0-22,1 | 24,5-28,7 | 22,0-26,8 | 19,5-26,4 | 18,5-25,2 | 20,8-27,2 | 20,4- 25,8 |
| 1. najniższy    | 8,5-22,8  | 10,3-24,1 | 8,9-18,9  | 11,1-24,4 | 0,0-22,0  | 6,0-19,4  | 4,00-18,4 | 10,6-20,7 | 10,6- 20,3 |

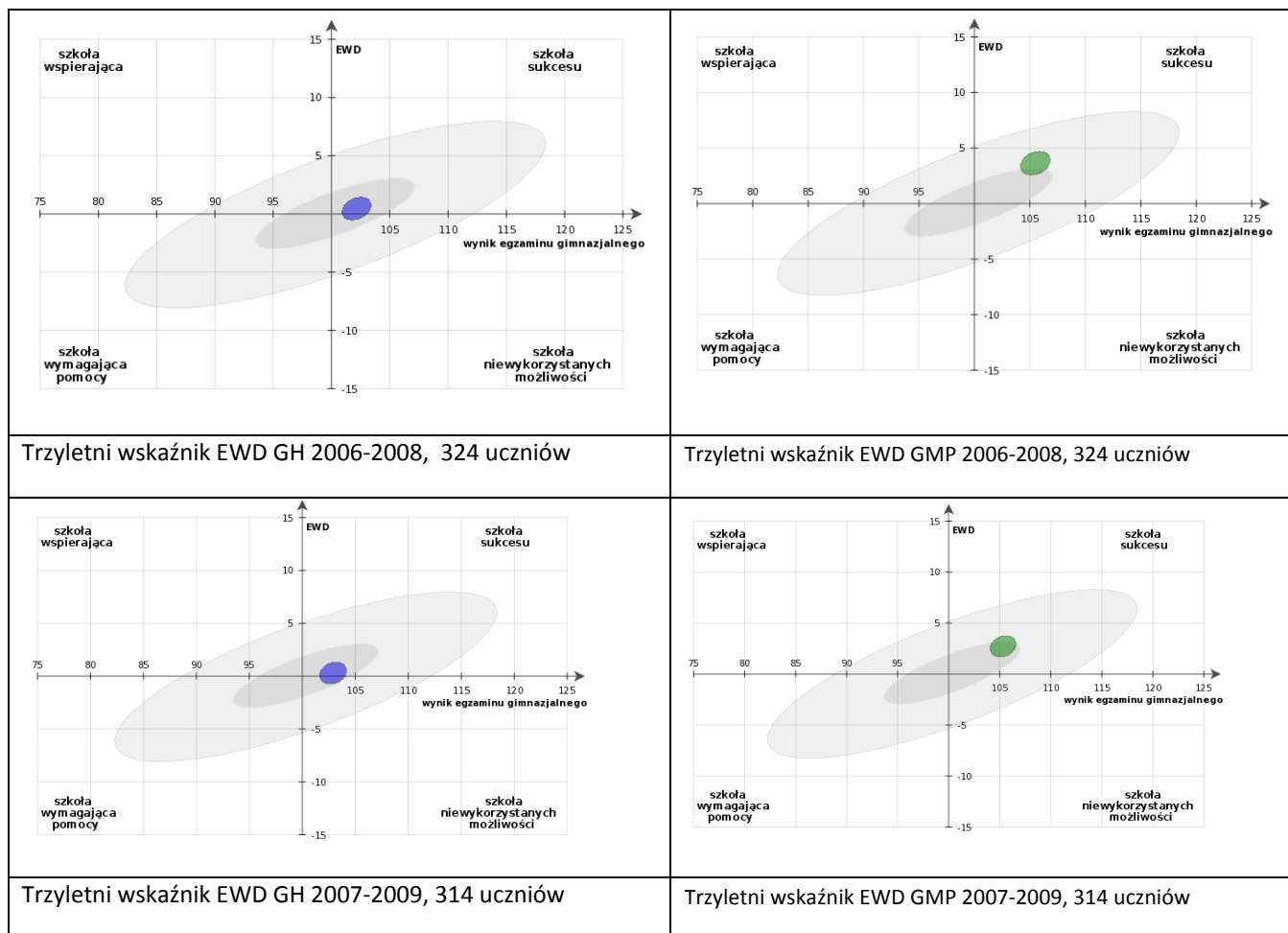
Tabela 10. Zestawienie średnich wyników w części humanistycznej na krajowej skali staninowej

W części matematyczno-przyrodniczej wyniki gimnazjum są stabilne i wysokie – najczęściej plasują gimnazjum w staninach „wyżej średnim” i „wysokim”. Zwraca jednak uwagę fakt, że obniżenie wyników następuje w trzyletnich odstępach: 2004, 2007 oraz 2010 rok. Ta sytuacja może wydawać się niepokojąca, ponieważ może oznaczać, że niektóre zespoły nauczycielskie w szkole pracują mniej efektywnie.

| Gimnazjum Popów | 2002      | 2003      | 2004      | 2005      | 2006      | 2007      | 2008      | 2009      | 2010       |
|-----------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|------------|
| 9. najwyższy    | 38,5-46,9 | 37,5-47,0 | 35,6-46,0 | 34,4-45,9 | 33,8-46,9 | 35,5-48,0 | 38,0-47,9 | 37,2-46,5 | 33,8- 46,3 |
| 8. b. wysoki    | 35,0-38,4 | 32,9-37,4 | 30,4-35,5 | 29,1-34,3 | 28,5-33,7 | 30,1-35,4 | 32,1-37,9 | 31,1-37,1 | 28,3- 33,7 |
| 7. wysoki       | 31,7-34,9 | 29,1-32,8 | 27,1-30,3 | 26,4-29,0 | 25,9-28,4 | 27,4-30,0 | 29,3-32,0 | 28,3-31,0 | 25,8- 28,2 |
| 6. wyżej średni | 28,9-31,6 | 26,4-29,0 | 24,8-27,0 | 24,5-26,3 | 24,0-25,8 | 25,5-27,3 | 27,4-29,2 | 26,3-28,2 | 24,1- 25,7 |
| 5. średni       | 26,5-28,8 | 24,0-26,3 | 22,8-24,7 | 22,9-24,4 | 22,3-23,9 | 23,9-25,4 | 25,6-27,3 | 24,5-26,2 | 22,5- 24,0 |
| 4. niżej średni | 24,6-26,4 | 22,0-23,9 | 21,1-22,7 | 21,3-22,8 | 20,8-22,2 | 22,3-23,8 | 23,9-25,5 | 22,7-24,4 | 21,0- 22,4 |
| 3. niski        | 22,9-24,5 | 19,8-21,9 | 19,3-21,0 | 19,4-21,2 | 19,0-20,7 | 20,5-22,2 | 21,9-23,8 | 20,4-22,6 | 19,1-20,9  |
| 2. b. niski     | 20,6-22,8 | 15,3-19,7 | 15,1-19,2 | 14,6-19,3 | 13,7-18,9 | 15,7-20,4 | 15,3-21,8 | 14,4-20,3 | 13,5- 19,0 |
| 1. najniższy    | 10,1-20,5 | 6,5-15,2  | 7,3-15,0  | 5,0-14,5  | 0,0-13,6  | 9,3-15,6  | 7,0-15,2  | 8,8-14,3  | 8,4-13,4   |

Tabela 11. Zestawienie średnich wyników w części matematyczno-przyrodniczej na krajowej skali staninowej

## Trzyletnie i jednoroczne wskaźniki EWD dla gimnazjum w Popowie

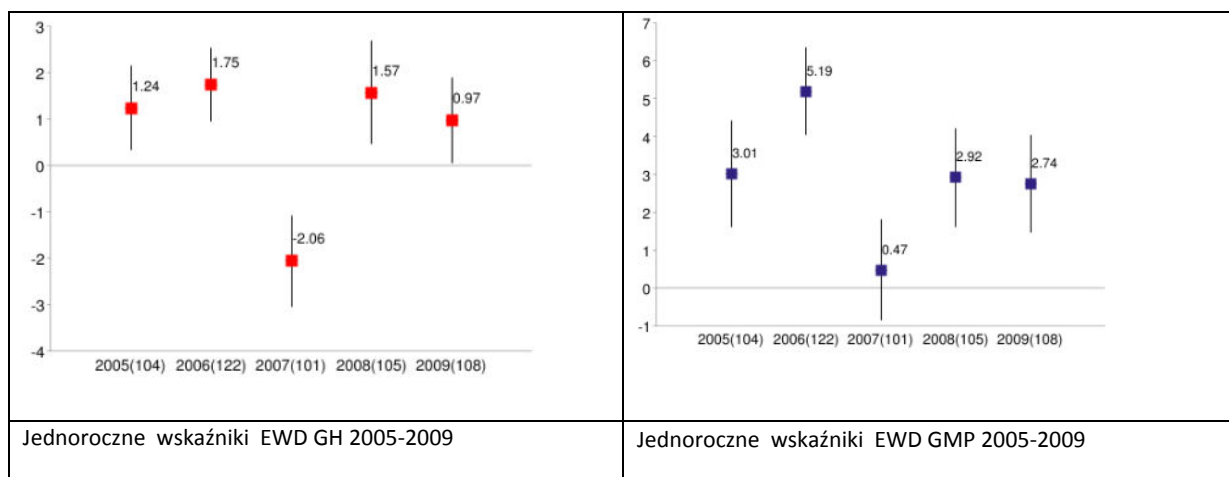


Rys. 1 Trzyletnie wskaźniki EWD dla gimnazjum w Popowie

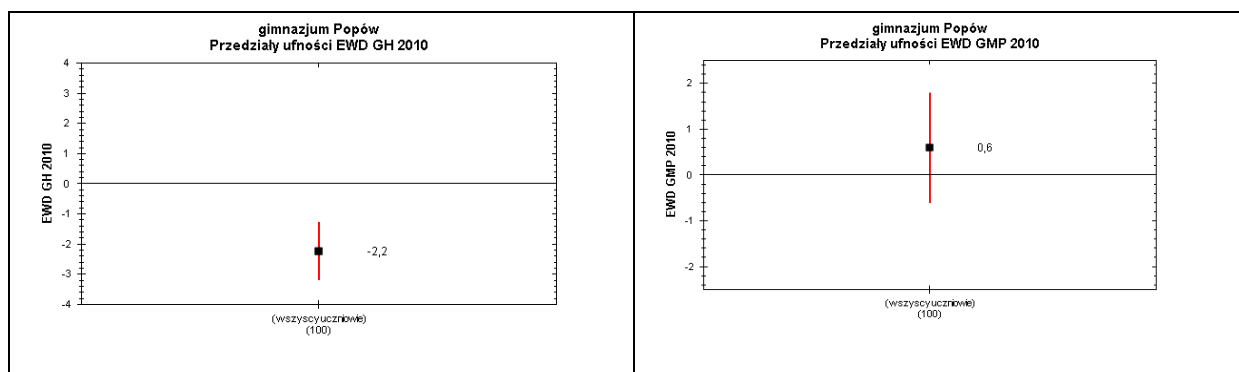
Trzyletnie wskaźniki EWD za lata 2006-2008 oraz 2007-2009 pokazują gimnazjum w Popowie jako szkołę sukcesu w części matematyczno-przyrodniczej: średnie wyniki powyżej średniego wyniku w kraju oraz ponadprzeciętna efektywność. W części humanistycznej efektywność jest tylko przeciętna.

W obu przypadkach obserwujemy przesuwanie się elipsy w kierunku środka układu współrzędnych, co jest jedynie skutkiem tego, że wyniki 2009 roku były nieznacznie niższe od wyników w 2006 roku. Daje się to wyraźnie zauważyć w przypadku jednorocznych wskaźników EWD (rys.2).

Zauważmy, że wyjątkowo słaby okazał się 2007 rok – w surowych wynikach (tabele 10, 11) nie widać aż tak dużej zmiany wyników, natomiast jest ona zauważalna we wskaźnikach edukacyjnej wartości dodanej. Taka sama sytuacja ma miejsce w 2010 roku – bardzo niski wskaźnik EWD w części humanistycznej i tylko przeciętna efektywność w części matematyczno-przyrodniczej (rys.3). W trzyletnich wskaźnikach EWD za lata 2008-2010 nie zauważymy zatem zmiany w położeniu elipsy szkoły – słaby 2007 rok zostanie zamieniony podobnie słabym 2010.



Rys. 2 Jednoroczne wskaźniki EWD za lata 2005-2009 dla gimnazjum w Popowie

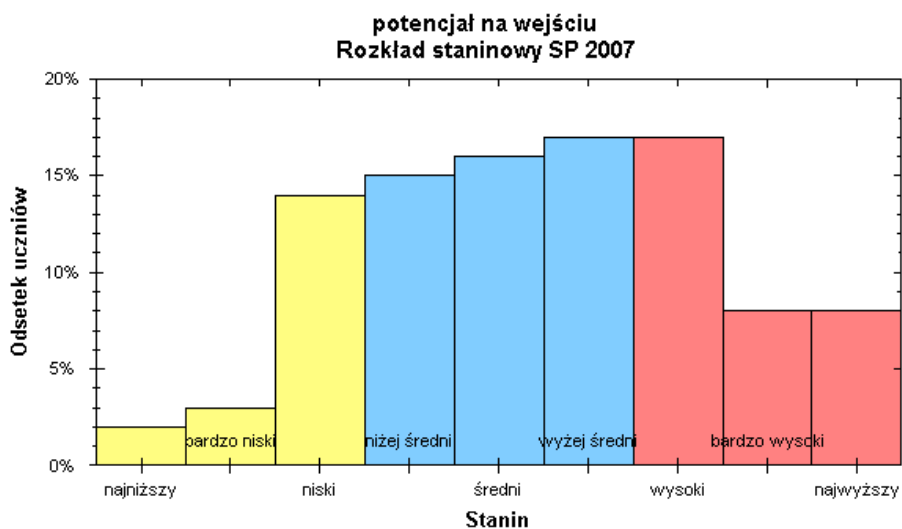


Rys. 3 Jednoroczne wskaźniki EWD 2010 dla gimnazjum w Popowie

## Wskaźniki EWD 2010 dla gimnazjum w Popowie

Prześledźmy inne wskaźniki EWD za 2010 rok dla gimnazjum w Popowie.

Rysunek 4. przedstawia strukturę uczniów przychodzących do gimnazjum w Popowie w 2007 roku (uczniowie, którzy w 2010 przystąpili do egzaminu gimnazjalnego). Przeważają uczniowie ze średnimi wynikami ze sprawdzianu 2007 roku.

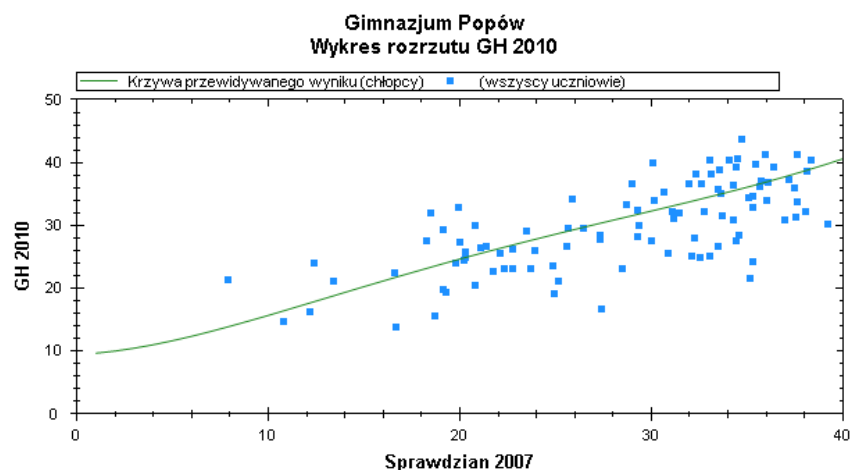


Rys.4 Struktura uczniów na wejściu do gimnazjum wg potencjału

Przydział do klas był w miarę równomierny (analizując wyniki sprawdzianu na wejściu), nie ma podstaw, by mówić o praktykach segregacyjnych w gimnazjum (por. tabela 12.)

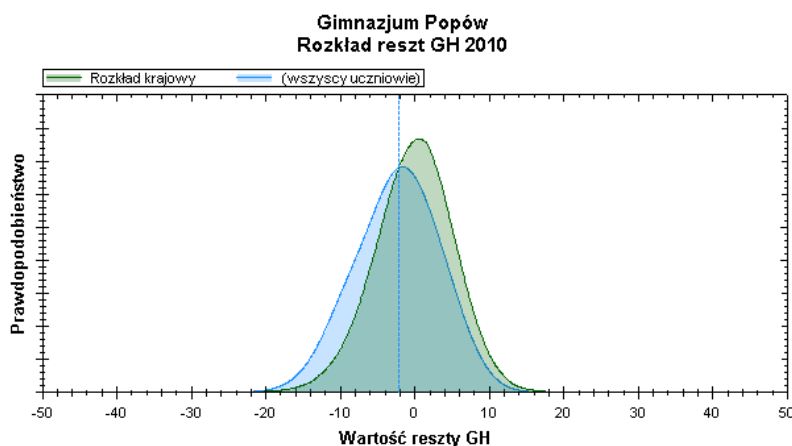
| Średnie wyniki wg klas |            |            |             |
|------------------------|------------|------------|-------------|
| Grupa                  | Średnia SP | Średnia GH | Średnia GMP |
| (wszyscy uczniowie)    | 28,4       | 29,7       | 26,3        |
| Klasa A                | 29,1       | 30,7       | 26,2        |
| Klasa B                | 28,8       | 29,6       | 26,4        |
| Klasa C                | 26,9       | 30,9       | 25,0        |
| Klasa D                | 29,6       | 30,5       | 28,7        |
| Klasa E                | 28,2       | 26,6       | 25,3        |

Tabela 12. Średnie wyniki uczniów w poszczególnych klasach gimnazjum – SP 2007, GH 2010, GMP 2010



Rys. 5 Wyniki egzaminu gimnazjalnego – część humanistyczna 2010 w odniesieniu do wyników sprawdzianu 2007

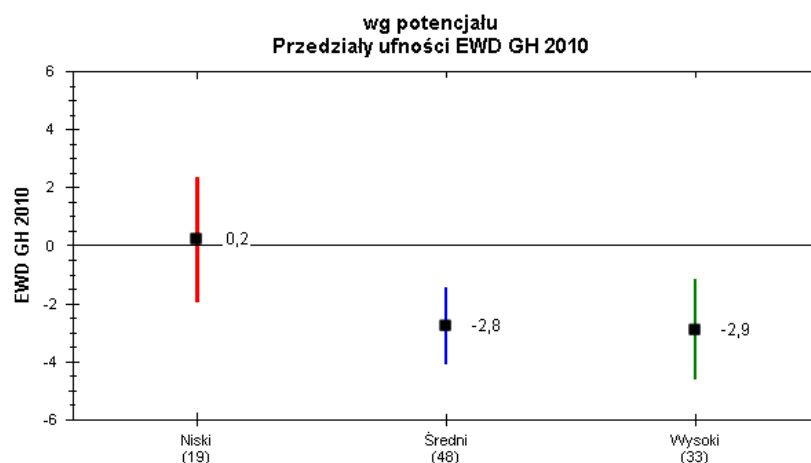
Po trzech latach nauki w gimnazjum uczniowie uzyskali bardzo zróżnicowane wyniki w części humanistycznej (rys. 5), wielu uczniów poniżej wyniku przewidywanego w kraju dla gimnazjalistów o tym samym potencjale na wejściu.



Rys. 6 Rozkład reszt w części humanistycznej

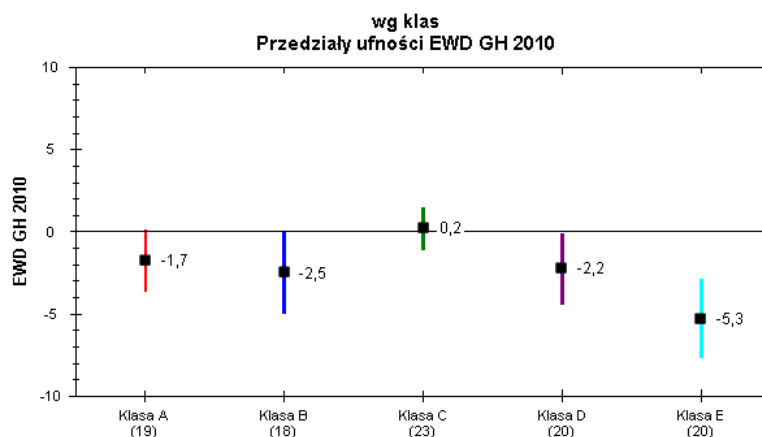
Wskaźnik EWD GH 2010 dla gimnazjum w Popowie jest mniejszy od zera (na rys. 6 niebieska pionowa linia), rozkład reszt uczniowskich jest wyraźnie przesunięty w lewo w stosunku do rozkładu krajowego. Efektywność w zakresie przedmiotów humanistycznych w 2010 jest poniżej przeciętnej.

Porównamy teraz wskaźniki EWD GH dla różnych grup uczniów w gimnazjum, aby spróbować określić przyczynę tak niskiej efektywności w 2010 roku; porównamy wyniki grup wg potencjału na wejściu (rys.7), w poszczególnych klasach (rys.8) oraz wg absolwentów poszczególnych szkół podstawowych, z których rekrutowali się uczniowie gimnazjum (rys.9).



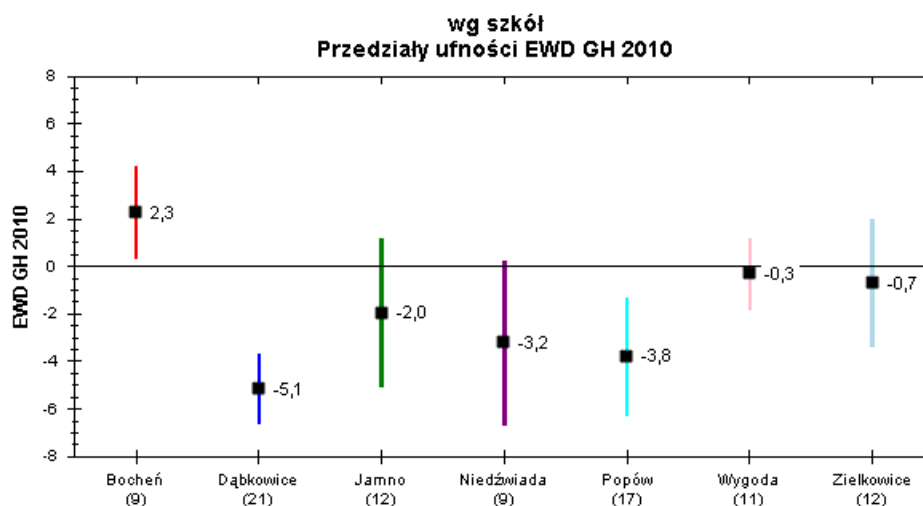
Rys. 7 Wskaźniki EWD GH 2010 wg potencjału

Uzyskano przeciętne wyniki w pracy z najłabszymi uczniami, nie osiągnęli wyników na swoją miarę uczniowie o średnim potencjale oraz uczniowie o najwyższych wynikach na sprawdzianie.



Rys. 8 Wskaźniki EWD GH 2010 wg klas

Efektywność pracy nauczycieli w poszczególnych klasach był porównywalna i niska. Najłabszą efektywność mierzoną edukacyjną wartością dodaną odnotowali uczniowie klasy E, przeciętną – uczniowie klasy C (zauważmy w tym miejscu, że klasa C gromadziła słabszych uczniów, niż pozostałe klasy w szkole). Pogłębiona analiza tych wyników jest niezbędna w szkole – należałoby zwrócić uwagę na to, jakie zespoły nauczycielskie uczyły w poszczególnych klasach, jak przebiegała w tych klasach praca wychowawcza.

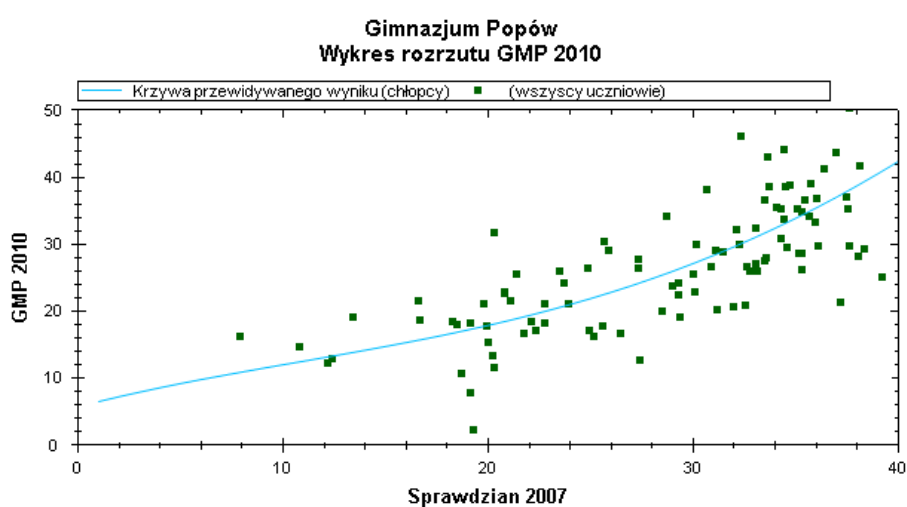


Rys. 9 Wskaźniki EWD GH 2010 wg szkół podstawowych

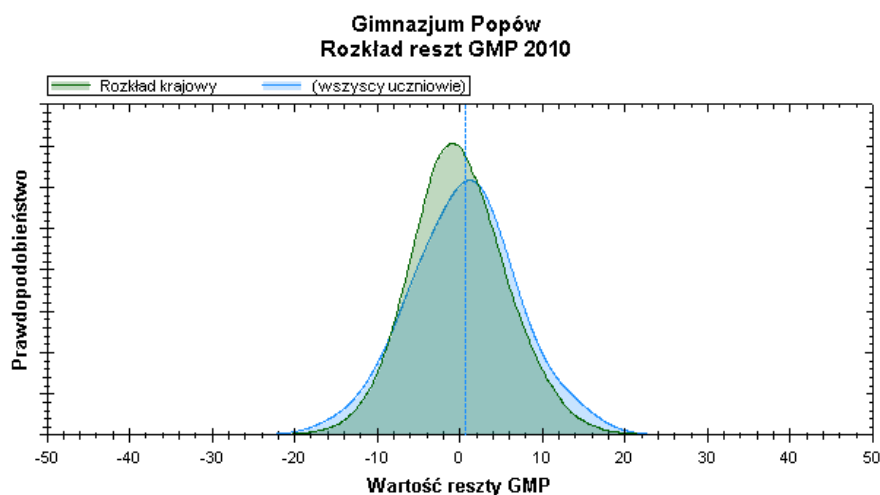
Analizowanie wskaźników EWD wg szkół podstawowych, szczególnie małych (poniżej 10 uczniów przystępujących do egzaminu gimnazjalnego) zawsze obarczone jest pewnym błędem oszacowania, należy je więc traktować z dużą ostrożnością. Niepokoić powinien bardzo niski wynik uzyskany przez absolwentów ze szkoły w Dąbkowicach (21 uczniów), jak i w Popowie (17 uczniów). Zapewne przyczyny niepowodzeń są zupełnie inne w przypadku absolwentów obu tych szkół, ale wiarygodną analizę można przeprowadzić tylko w szkole, znając dodatkowe konteksty i uwarunkowania tych wyników.

Przejdźmy teraz do przeglądu wyników EWD w części matematyczno-przyrodniczej.

Zróznicowanie wyników jest podobne do krajowego, co dobrze ilustruje wykres rozrzutu na rys. 10, a w szczególności wykres rozkładu reszt na rys. 11.



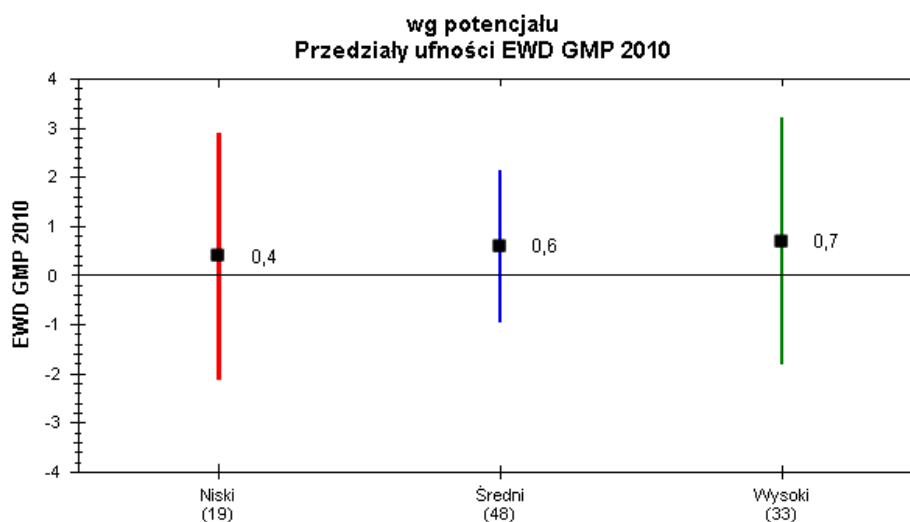
Rys. 10 Wyniki egzaminu gimnazjalnego – część matematyczno-przyrodnicza 2010 w odniesieniu do wyników sprawdzianu 2007



Rys. 11 Rozkład reszt w części matematyczno-przyrodniczej

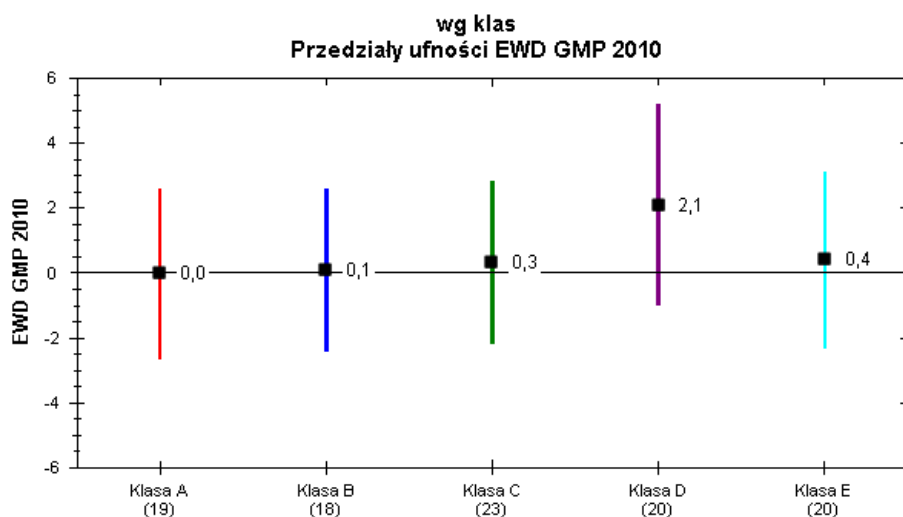
Rozkład reszt praktycznie pokrywa się z krajowym rozkładem, wskaźnik EWD GMP jest bliski 0, efektywność nauczania w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych jest przeciętna. Odnotujemy, że dla gimnazjum w Popowie nie jest to sytuacja „normalna” – szkoła zwykle uzyskiwała ponadprzeciętną efektywność.

Porównamy teraz wskaźniki EWD GMP dla różnych grup uczniów w gimnazjum, aby spróbować określić przyczynę tak niskiej efektywności w 2010 roku; porównamy wyniki grup wg potencjału na wejściu (rys.12), w poszczególnych klasach (rys.13) oraz wg absolwentów poszczególnych szkół podstawowych, z których rekrutowali się uczniowie gimnazjum (rys.14).



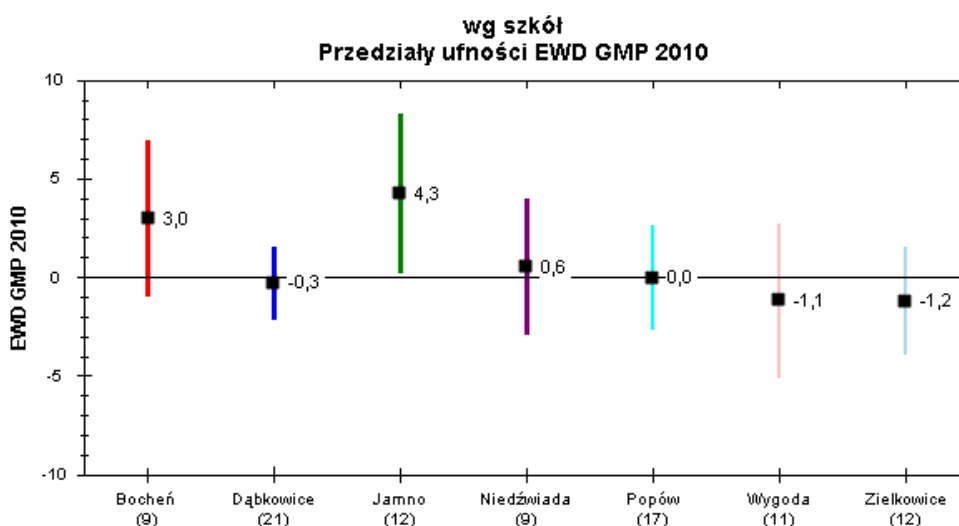
Rys. 12 Wskaźniki EWD GMP 2010 wg potencjału

Uzyskano przeciętną efektywność w pracy z uczniami o różnym potencjale na wejściu.



Rys. 13 Wskaźniki EWD GMP 2010 wg klas

Uzyskano porównywalną i przeciętną efektywność nauczania w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych we wszystkich klasach. Świadczy to o równej pracy wszystkich zespołów nauczycielskich. Nieco wyższa efektywność w klasie D budzi pewien niepokój w porównaniu z efektywnością nauczania w tej klasie w zakresie przedmiotów humanistycznych – dlaczego jest tak duża różnica? Jeśli uczniowie dobrze radzą sobie z zadaniami matematycznymi, to dlaczego tak słabo wypadają przy tworzeniu własnego tekstu w części humanistycznej?



Rys. 14 Wskaźniki EWD GMP 2010 wg szkół podstawowych

Porównanie efektywności nauczania w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych wśród absolwentów różnych szkół podstawowych pokazuje porównywalną i przeciętną efektywność. Korzystniej na tym tle wypadają uczniowie ze szkoły podstawowej w Jamnie i Bocheniu. Odpowiedzi na pytanie dlaczego tak się dzieje należałoby szukać wewnątrz szkoły, z uwzględnieniem uwarunkowań osiągnięć szkolnych.

## Podsumowanie

1. Z dużą ostrożnością należy podchodzić do wykorzystania wyników sprawdzianów w VI klasie do oceny pracy szkół podstawowych (mała liczba uczniów przystępujących do sprawdzianów powoduje, że średnie wyniki bardzo są podatne na skrajne wartości – pojedyncze niskie lub wysokie wyniki). Nadmierna rozliczalność z efektów pracy na podstawie średnich wyników może w takich małych szkołach prowadzić do prób wypaczenia wyników (np. „uczenie pod test”).
2. Nie oznacza to jednak, że wyniki uczniów po szkole podstawowej można ignorować. Należałoby oczekiwać, że szkoły podstawowe powinny uzyskiwać wyniki na średnim krajowym poziomie, dużo niższe wyniki powinny budzić niepokój. Niepokoić powinny również zbyt duże wahania w wynikach w kolejnych latach.
3. Warto śledzić losy absolwentów szkół podstawowych w ich dalszej edukacji w gimnazjum i monitorować, czy nie tworzą się grupy wykluczenia (np. ze względu na dojazd do szkoły i brak możliwości uczestniczenia w zajęciach dodatkowych).
4. Wyniki gimnazjum w Popowie świadczą o bardzo dobrej pracy tej szkoły. Jednak warto poddać głębszej analizie fakt, dlaczego wyniki w gimnazjum w Popowie spadają w trzyletnich odstępach. Dzieje się tak zarówno w części humanistycznej, jak i matematyczno-przyrodniczej, co może być przejawem jakiegoś elementu organizacyjnego w szkole, który, być może, łatwo da się wyeliminować.
5. Wyniki gimnazjalistów wskazują na efektywniejszą pracę nauczycieli w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych. Poprawa wyników w części humanistycznej jest zapewne możliwa, na co wskazuje ogólny potencjał uczniów.
6. Wyniki gimnazjum warunkowane są umiejętnościami uczniów wyniesionymi ze szkoły podstawowej. Warto więc, aby na poziomie gminy zacieśnić współpracę między szkołami podstawowymi i gimnazjum.